

Dosarul nr.2ra-1964/2018

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (A. Miron)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu)

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 (în procedura falimentului),

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Roadedeal împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.21, Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” și Întreprinderea Municipală „Infocom”, privind obligarea de a anula datoria pentru energia termică (apă caldă), cu radierea sumei din factura de plată,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 12 septembrie 2016, Mihail Roadedeal a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎMGFL-21, intervenienți accesorii SA „Termoelectrica”, ÎM „Infocom”, solicitînd obligarea ÎMGFL-21 de a anula datoria în sumă de 27 263,58 lei, cu radierea sumei de 27 263,58 lei din factura de plată pentru energia termică (apă caldă) indicată, începînd cu luna decembrie 2010 pînă în momentul executării hotărîrii judecătorești, cît și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 09 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a atribuit calitatea de pîrît SA „Termoelectrica” și ÎM „Infocom” (f.d. 57).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 23 ianuarie 2015 ÎMGFL-21 a depus împotriva sa cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei în mărime de 27 263,58 lei, examinată de către Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău.

Prin decizia din 11 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul său și s-a dispus casarea hotărîrii din 25 iunie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, fiind emisă hotărîre de respingere a cerințelor ca fiind înaintate tardiv, cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia din 06 aprilie 2016 a Curții Supreme de Justiție, s-a menținut decizia din 11 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, pe cauza de încasare a datoriei în mărime de 27 263,58 lei există o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă. Hotărârii îi revine un rol de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor ocrotite de lege și dispune de puterea lucrului judecat.

În scopul soluționării extrajudiciare a litigiului la data de 30 iunie 2016 s-a adresat cu o cerere în adresa ÎMGFL-21, solicitând anularea datoriei neîntemeiat inclusă în factură, începând cu luna decembrie 2010 în sumă de 27 263,58 lei.

La data de 25 iulie 2016 a parvenit răspunsul neîntemeiat de refuz în satisfacerea cerințelor, din care motiv s-a adresat cu prezenta cerere în judecată.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a obligat ÎMGFL-21 și SA „Termoelectrica” să excludă din bonurile de plată pentru apartamentul nr.xxxxxx suma de 27 263,58 lei, cu titlu de datorie pentru energie termică acumulată pentru perioada 01 ianuarie 2011 – 01 aprilie 2014, cât și încasarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 100 lei.

Prin încheierea din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a corectat greșeala din dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani nr.2-2159/17 din 23 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a reclamantului Mihail Roadedeal împotriva ÎMGFL-21, SA „Termoelectrica”, ÎM „Infocom” privind excluderea datoriei din factură, prin excluderea din textul dispozitivului hotărârii a sintagmei „intervenient accesoriu”.

Prin decizia din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către ÎMGFL-21 (în procedura falimentului), fiind menținută hotărârea din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Roadedeal împotriva ÎMGFL-21, privind obligarea ÎMGFL-21 să anuleze datoria din factura de plată pentru energia termică (apă caldă) și încasarea taxei de stat.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că circumstanțele pricinii au fost stabilite just și legal de către prima instanță și nu este necesară verificarea suplimentară a unor dovezi noi, normele de drept material fiind aplicate corect, iar motivele menționate de apelant nu și-au găsit confirmare, nu au cuprins argumente sau dovezi noi, ceea ce denotă caracterul formal și pur declarativ al acestora, fapt care nu poate pune la îndoială legalitatea hotărârii contestate.

La 17 iulie 2018, ÎMGFL-21 (în procedura falimentului) a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei hotărâri prin care cererea de chemare în judecată a lui Mihail Roadedeal împotriva ÎMGFL-21 privind anularea datoriei în sumă de 27 263,58 lei cu radierea sumei din factura de plată pentru energie termică (apă caldă) să fie respinsă ca nefondată.

Ca temei de declarare a recursului a menționat prevederile art.432 alin.(1), (2) lit.c) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat că, concluziile instanței de apel contravin circumstanțelor de fapt stabilite, cu aplicarea eronată a normelor de drept material. Concluziile privitor la faptul că ÎMGFL-21 este obligată să excludă din ordinul (factura) de plată a sumei, emis pe numele Mihail Roadedeal în legătură cu faptul că inițial acțiunea ÎMGFL-21 împotriva lui Mihail Roadedeal privind încasarea datoriei a fost respinsă ca tardivă, făcând trimitere în acest sens la prevederile art.267 și 272 Cod civil, denotă interpretarea și aplicarea eronată de către instanțele judecătorești a normei materiale menționate. Anume, expirarea prescripției nu duce la stingerea

dreptului subiectiv. Termenele de prescripție se referă la termenele de apărare a drepturilor civile și a intereselor protejate de lege, ele fiind examinate ca perioade de timp pentru adresare în instanța de judecată cu cereri de apărare sau exercitare forțată a drepturilor sale sau a intereselor protejate de lege. Astfel, ÎMGFL-21 a pierdut dreptul de a cere pe cale judiciară încasarea forțată a datoriei, odată cu expirarea termenului general de prescripție de 3 ani, dar nu și dreptul asupra întregii datorii existente. Expirarea termenului de prescripție extinctivă, deși constituie un temei de refuz pentru debitor de a executa obligația față de creditor, nu reprezintă în același timp și un temei de stingere a dreptului subiectiv civil. Mai mult ca atât, expirarea termenului de prescripție extinctivă nu a fost atribuit de legiuitor la categoria mijloacelor juridice de stingere a obligațiilor. Faptul că a expirat termenul de prescripție extinctivă în privința unei obligații pecuniare nu presupune sub nici o formă stingerea acestei obligații, ci doar dreptul debitorului de a refuza executarea ei, implicit și imposibilitatea creditorului de a solicita executarea silită în privința unei obligații, aceasta devenind o obligație naturală.

Excluderea sau recalcularea unor sume din bonurile de plată pentru serviciile locative și comunale sau recalcularea unor sume din bonurile de plată pentru serviciile locative și comunale înaintate locatarilor, poate avea loc doar în cazurile când în procesul de calculare a acestora s-au admis erori de calcul sau din anumite motive serviciile nu au fost prestate sau prestate necalitativ. Astfel, cerința privind radierea din bonurile de plată pentru ap.xxxxxxxx care aparține cu drept de proprietate lui Mihail Roadedeal, nu poate fi admisă, așa cum Mihail Roadedeal nu a invocat nici unul din motivele ce s-ar referi la erori de calcul sau prestare necalitativă a serviciilor comunale, energie termică (apă caldă).

Datoria pentru serviciile comunale-energie termică în sumă de 27 263,58 lei poate fi exclusă din bonul de plată doar în cazurile expres prevăzute de lege. Expirarea termenului de prescripție nu se regăsește la capitolul stingerea obligațiilor.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 08 mai 2018 (f.d.154), fiind recepționată de ÎMGFL-21 (în procedura falimentului) la data de 17 mai 2018 (f.d.161), recursul declarat la 17 iulie 2018 de ÎMGFL-21 (în procedura falimentului), fiind depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.439 alin.(2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎMGFL-21 (în procedura falimentului) este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎMGFL-21 (în procedura falimentului) nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle v.Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere v.Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen v.Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de ÎMGFL-21 (în procedura falimentului).

În conformitate cu art.art.270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de ÎMGFL-21 (în procedura falimentului).

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh